

PROCEDURA ZA POČETNI I REDOVNI PREGLED TVORNICE I TVORNIČKE KONTROLE PROIZVODNJE

VRSTA DOKUMENTA: Procedura
OZNAKA DOKUMENTA: OP 7.9-01

ODOBRIO

MENADŽER SISTEMA UPRAVLJANJA

Datum izdavanja: 28.5.2015. godine

mr.sci. Amir Džananović, dipl.inž.građ.

S A D R Ž A J

	Strana
1. SVRHA I CILJ	3
2. PODRUČJE PRIMJENE	3
3. DEFINICIJE I SKRAĆENICE	3
4. TOK POSTUPKA	3
4.1. Izrada i ovjera godišnjeg plana pregleda tvornica i tvorničkih kontrola proizvodnje	3
4.2. Incijativa za provođenje početnog pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.	3
4.2.1. Tim za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje	3
4.3. Izdavanje naloga za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje	4
4.4. Izrada i ovjera programa pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje	4
4.5. Priprema pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.....	4
4.6. Provođenje pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje	5
4.6.1. Uvodni sastanak	5
4.6.2. Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje na licu mjesta.....	5
4.6.3. Izrada izvještaja o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje	6
4.7. Završni sastanak	6
4.8. Izrada izvještaja o pregledu/nadzoru tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.....	6
4.9. Arhiviranje zapisa o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.....	6
5. REFERENTNI DOKUMENTI	7
6. OBR KOJI SASTAVNI DIO OP	7

1. SVRHA I CILJ

Procedura definiše postupak planiranja i provođenja početnog pregleda i redovnih nadzora u sistemima ocjenjivanja usklađenosti građevinskih materijala sa ciljem provjere da li se ispunjavaju i da li se i dalje ispunjavaju zahtjevi standarda za određeni građevinski proizvod i da li se propisane aktivnosti za osiguranje kvaliteta provode u skladu sa usvojenim dokumentima sistema upravljanja da bi se ocijenila efikasnost sistema.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Procedura se primjenjuje u Tijelu za certificiranje prilikom početnog pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje i prilikom redovnog pregleda tvornice i tvorničke proizvodnje u sistemima ocjenjivanja usklađenosti građevinskih materijala čiji sistemi ocjenjivanja zahtijevaju ovaj postupak.

3. DEFINICIJE I SKRAĆENICE

Audit sistema upravljanja - sistemsko i nezavisno ispitivanje sa ciljem da se utvrdi da li su aktivnosti i rezultati koji se odnose na kvalitet u skladu sa utvrđenim odredbama, da li su te odredbe prikladne za postizanje postavljenih ciljeva, te da li se one stvarno provode

auditor	- osoba koja je osposobljena da provede audit upravljanja
neusklađenost	- nezadovoljenje jednog od postavljenih zahtjeva
pregled	- početni/redovni pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
DSQ	- dokumenti sistema upravljanja
Institut GIT	- Institut za građevinarstvo, građevinske materijale i nemetale d.o.o. Tuzla
menadžer	- menadžer sistema upravljanja kvalitetom
OBR	- obrazac
OP	- procedura
PQ	- poslovnik kvaliteta
SQ	- sistem upravljanja
TC	- Tijelo za certificiranje građevinskih proizvoda

4. TOK POSTUPKA

4.1. Izrada i ovjera godišnjeg plana pregleda tvornica i tvorničkih kontrola proizvodnje

Rukovodilac TC je odgovoran za planiranje i organiziranje početnog (i redovnog) pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje kako zahtijevaju standardi za ocjenjivanje usklađenosti građevinskih proizvoda.

Pregled se provodi iz sljedećih razloga:

- redovni planirani pregled - nadzor radi uvida u stanje ostvarivanja i efikasnosti sistema upravljanja tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, koji se provodi u skladu sa godišnjim planom i standardima za ocjenu usklađenosti građevinskih materijala
- vanredni/dodatni pregled - nadzor tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje kao posljedica ustanovljenih neusklađenosti u fabričkoj kontroli proizvodnje ili sumnje u ispunjavanje politika i procedura ili kvaliteta proizvoda
- pregled sa ciljem provjere realizacije korekcionih mjera i utvrđenih neusklađenosti
- prigovora od strane kupaca proizvoda.

Redovni planirani pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje u tvornicama gdje se odvija proizvodnja, provodi se najmanje jednom godišnje u skladu sa godišnjim planom pregleda (OBR 7.9-01).

Godišnji plan redovnih planiranih nadzornih pregleda za narednu godinu pravi rukovodilac TC, najkasnije do 20. decembra tekuće godine. Ovjeru godišnjeg plana vrši menadžer sistema upravljanja u TC.

4.2. Inicijativa za provođenje početnog pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

Inicijativu za početni pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje pokreće rukovodilac TC, izdavanjem naloga za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje (OBR-7.9-02), nakon što su ispunjeni svi uslovi iz OP 7.1-01 - Posutupak certificiranja. Isti postupak je i u slučaju redovnog nadzora tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

4.2.1. Tim za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje provodi tim, koji se sastoji od:

- voditelja tima i
- jednog auditora

Pregledu tvornice mogu prisustvovati: osoba za monitoring osoblja za izvođenje pregleda i osoba u svojstvu posmatrača - obuka uposlenika.

Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje obavljaju isključivo stručne osobe, osposobljene za poslove auditiranja, koje se nalaze na spisku eksternih auditora (OBR 7.9-06 - Lista eksternih auditora). Tim za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje imenuje rukovodilac TC.

Svi članovi tima za pregled moraju biti nezavisni - neutralni u odnosu na mjesto auditiranja /tvornicu u kojoj se provodi pregled, što potvrđuju potpisivanjem OBR 7.9-07 - Izjava eksternog auditora, prije stavljanja na listu. Auditori takođe potpisuju i OBR-7.9-09 – Izjava eksternog auditora o poznavanju standarda za ocjenu usklađenosti i metoda ispitivanja za pojedine građevinske proizvode.

U OBR 6.1-05 – Karton uposlenika/eksternih auditora mora biti navedeno da li je osposobljen za audite, kao i dokazi o osposobljenosti. Karton uposlenika/eksternih aduditora ažurira referent za kadrove, a kontroliše menadžer.

Minimalni kriteriji za obavljanje pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje i stavljanje na Listu eksternih auditora (OBR 7.9-06), koje je postavilo TC su :

- diploma o završenom studiju: dip.inž. tehničkih nauka
- minimalno tri godine radnog iskustva u području ispitivanja građevinskih materijala, konstrukcija i/ili ocjenjivanja usklađenosti građevinskih materijala
- poznavanje zakonskih propisa u području djelovanja TC
- poznavanje operativnih procedura i sistema za ocjenjivanje usklađenosti građevinskih materijala
- poznavanje tehnologije proizvodnje i upotrebe građevinskih materijala koji se ocjenjuju
- poznavanje ispitnih metoda za te građevinske proizvode
- u posljednje dvije godine, najmanje četiri obavljena početna ili redovna pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje građevinskih proizvoda

Listu eksternih auditora pravi i ažurira ukovodilac TC. Preispitivanje liste se obavlja jednom u dvije godine.

Potvrđivanje kompetentnosti eksternog auditora:

- da je u periodu od četiri godine prisustvovao najmanje jednom jednodnevnom seminaru na temu sistema upravljanja - refrešing (dokaz: kopija certifikata, potvrda sa seminara)

ili

- da je u vremenu od dvije godine proveo najmanje jedan pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje u nekoj organizaciji ili matičnoj organizaciji za svaki prijavljeni građevinski proizvod (dokaz nalog ili program za provođenje audita sa minimalnim podacima: vrsta audita, mjesto i vrijeme, funkcija auditora i naziv auditirane organizacije).
- ocjena osobe za monitoring o sposobnosti za izvršavanje pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje. U toku pet godina se mora ocijeniti sposobnost za obavljanje pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje (OBR-7.9-08- Izvještaj o ocjeni osoblja/auditora).

4.3. Izdavanje naloga za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

Aktivnosti na pripremi i provođenju pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje počinju izdavanjem naloga (OBR 7.9-02). Nalog za pregled, u skladu sa tačkom 4.2. izdaje rukovodilac TC, najmanje 15 dana prije početka pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, gdje imenuje tim za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Distribuciju naloga: voditelju tima za pregled, auditoru, rukovodiocu TC i tehničaru DSQ, vrši tehničar DSQ.

Postupak izdavanja i distribucije naloga je isti za redovni - planirani i vanredni pregled sistema upravljanja.

Uz nalog za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, rukovodilac TC voditelju tima predaje i OBR 7.9-04 - izvještaj sa prethodnog audita (ukoliko auditor nije bio učesnik), kako bi se tokom pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje provjerila realizacija prethodnim auditom zadatih korektivnih mjera, odnosno, ustanovilo da li su otklonjene konstatovane neusklađenosti ili zahtjevi za poboljšanje.

4.4. Izrada i ovjera programa pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

Na osnovu dobijenog naloga i OBR 7.9-04, voditelj tima za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje pravi program pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje (OBR 7.9-03) i isti dostavlja rukovodiocu TC na ovjeru, najkasnije sedam dana prije početka audita.

Ovjereni program pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje voditelj tima distribuira:

- voditelju tima za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- auditorima
- odgovornim osobama čija je organizacija predmet pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- tehničaru DSQ.

4.5. Priprema pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

U okviru pripreme za provođenje pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, voditelj tima i auditori

se obavezno dodatno upoznaju sa odredbama zahtijevanih standarda i dokumentima sistema upravljanja prema kojima će provoditi pregled (interni dokumenti OBR 7.9-04 - izvještaj sa prethodnog audita i dokumenti dostavljeni od organizacije koja je predmet audita).

Voditelj tima od klijenta zahtijeva dostavu određene dokumentacije: poslovnika o kvalitetu i plan kontrole proizvodnje s kojim će se upoznati tim koji je imenovan za pregled.

Tim mora imati na raspolaganju OP za ocjenjivanje usklađenosti građevinskog proizvoda i ostale relevantne dokumente: standard za ocjenu usklađenosti i certifikacione šeme.

Pitanja za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje pravi voditelj tima zajedno sa auditorom.

4.6. Provođenje pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

4.6.1. Uvodni sastanak

Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje počinje uvodnim sastankom, kojem obavezno prisustvuju:

- voditelj tima za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- auditor
- odgovorne osobe čija je organizacija predmet pregleda (osobe navedene u programu audita: predstavnik rukovodstava za kontrolu proizvodnje (PRK), voditelj kontrole proizvodnje i rukovodilac proizvodnje)

Na uvodnom sastanku, voditelj tima za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, dužan je obrazložiti:

- svrhu pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- zadatke auditora
- postupak provođenja pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

4.6.2. Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje na licu mjesta

Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje na licu mjesta obavljaju voditelj tima i auditor u skladu sa planom i programom.

Sva zapažanja bitna za ocjenu primjene i efikasnosti SQ i spunjavanja zahtjeva standarda, tj. odgovore na pitanja, auditori unose u odgovarajuću rubriku u OBR 7.9-04 – izvještaj sa pregleda (za svaki građevinski proizvod). Ukoliko se utvrde neusklađenosti i/ili zahtjevi za poboljšanje, iste evidentiraju u OBR 7.9-05 – Zapis o utvrđenim neusklađenostima i/ili zahtjevima za poboljšanje.

Utvrđivanje roka za otklanjanje utvrđenih neusklađenosti i/ili zahtjeva za poboljšanje auditori obavljaju zajedno sa odgovornom osobom čija je organizacija predmet pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Rok za otklanjanje neusklađenosti je tri mjeseca u slučaju početnog pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, a dva mjeseca u slučaju redovnog pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Utvrđeni rok se može pomjerati još maksimalno 15 dana, a odluku o tome donosi rukovodilac TC.

Eksterni auditori u zaključku navode da li je organizacija obavezna da ih izvjesti i dostavi dokaze o provedenim korektivnim akcijama.

Odgovorna osoba iz tvornice na OBR 7.9-05 upisuje prijedlog korektivne akcije, a voditelj tima svoju saglasnost sa predloženim korektivnim akcijama.

U slučajevima kada je proizvođač obavezan uraditi početno ispitivanje tipa proizvoda, auditor koji obavlja početni pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje prihvatit će rezultate ispitivanja samo u slučajevima:

- kada su provedena sva zahtijevana ispitivanja iz odgovarajućeg standarda od strane unutarnje kontrole, čija kompetentnost će se utvrditi i potvrditi pri početnom pregledu (oprema, standard - metode ispitivanja, osoblje i uslovi u kojima se obavlja ispitivanje)
- kada je ispitivanje obavila laboratorija koja je akreditirana u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO/IEC 17025 (dokaz akreditacija laboratorije sa skupom) i
- kada se utvrdi da je ta laboratorija koja je izvršila početno ispitivanje tipa kompetentna i potvrđena od strane TC druge države (dokaz izvještaj o vrednovanju tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje izdat od drugog TC).

Auditor će dokaze o početnim ispitivanjima tipa proizvoda uzeti kao dokaz o izvršenom početnom ispitivanju tipa i dokaze o kompetentnosti laboratorije - u posljednja dva slučaja.

Prihvatanje tvorničke kontrole proizvodnje od strane proizvođača je u slučajevima:

- kada su provedena sva ispitivanja zahtijevana odgovarajućim standardom od strane unutarnje kontrole, čija kompetentnost će se utvrditi i potvrditi pri početnom pregledu (oprema, standard - metode ispitivanja, osoblje i uslovi u kojima se obavlja ispitivanje)

- kada je ispitivanje obavila laboratorija koja je akreditovana u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO/IEC 17025 (dokaz akreditacija laboratorije sa skupom) i
- kada se utvrdi da je laboratorija koja je izvršila kontrolna ispitivanje tipa kompetentna i potvrđena od strane TC druge države (dokaz izvještaj o vrednovanju tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje izdat od drugog TC).

Ispitivanja čija je učestalost česta, a to su ispitivanja koja se moraju raditi jednom u toku mjeseca, mogu se prihvatiti samo u slučaju kada to obavlja laboratorija iz fabričke kontrole proizvodnje.

Ispitivanja materijala, koja su zahtjev standarda za ocjenjivanje usklađenosti, koja se moraju obaviti u periodu koji je duži od mjesec dana, prihvataju se od strane prethodno navedenih laboratorija.

U slučajevima kada je TC obavezano uraditi početno ispitivanje tipa proizvoda, rukovodilac TC će prihvatiti rezultate ispitivanja samo u slučajevima:

- kada je ispitivanje obavila laboratorija koja je akreditovana u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO/IEC 17025 (dokaz akreditacija laboratorije sa skupom) i
- laboratorija koja nije akreditovana, ali je njenu kompetentnost ustanovio rukovodilac TC provjerom putem OP 8.6-01 - Interni audit ili dokumentovanim učešćem u šemama međulaboratorijskog poređenja. Dokaze o tome rukovodilac TC će čuvati u svom registratoru.

Obaveza auditora je da pri auditu na licu mjesta provjeri i verificira provođenje i djelotvornost primjenjene korektivne mjere propisane prethodnim auditom.

4.6.3. Izrada izvještaja o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

Nakon završetka aktivnosti iz tačke 4.6.2, voditelj tima organizuje sastanak sa auditorom.

Na tom sastanku se sumiraju i analiziraju rezultate pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje na licu mjesta i definišu zaključak o provedenom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje (OBR 7.9-04).

Usaglašavanje stavova voditelja i auditora će se obaviti na završnom sastanku, a za donesenu odluku odgovoran je voditelj tima za pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Nakon usaglašavanje utvrđenih neusklađenosti i/ili zahtjeva za poboljšanje, organizuje se završni sastanak sa odgovornim osobama iz organizacije koja je predmet pregleda.

Nakon provođenja korektivne akcije i dostavljanja dokaza od strane klijenta, voditelj tima zaključuje pokrenutu korektivnu mjeru.

4.7. Završni sastanak

Aktivnosti iz poglavlja 4.6. (Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje), se obavezno završavaju završnim sastankom, sa istim učesnicima kao i na uvodnom sastanku. Na ovom sastanku voditelj tima prezentira rezultate pregleda (podnosi izvještaj OBR 7.9-04 i OBR 7.9-05 – Zapis o utvrđenim neusklađenostima i / ili zahtjevima za poboljšanje). Zaključak potpisuju voditelj tima, auditor i osoba, koju organizacija koja je predmet audita ovlasti. Ovoj osobi se predaje i jedna kopija zaključka.

4.8. Izrada izvještaja o pregledu/ nadzoru tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Na osnovu OBR 7.9-04 – Izvještaj o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, voditelj tima pravi izvještaj o početnom/redovnom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje za svaki građevinski proizvod posebno.

Kompletnu dokumentaciju:

- OBR 7.9-04 – Izvještaj o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- izvještaj o početnom/redovnom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- zapise o utvrđenim neusklađenostima i / ili zahtjevima za poboljšanje (OBR 7.9-05)

voditelj tima dostavlja rukovodiocu TC i arhivi SQ, najkasnije sedam dana od završetka pregleda, ukoliko nije bilo neusklađenosti.

U slučaju kada su utvrđene neusklađenosti, voditelj tima će izvještaj o vrednovanju napraviti sedam dana od dana otklanjanja neusklađenosti.

Izvještaj o početnom/redovnom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje voditelj tima uz pomoć tehničkog sekretara dostavlja klijentu.

4.9. Arhiviranje zapisa o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje

Arhiviranje zapisa provedenog pregleda vrši tehničar DSQ u pripadajući registar prema proceduri OP 8.3-02 - Upravljanje zapisima kvaliteta.

5. REFERENTNI DOKUMENTI

- BAS EN ISO/IEC 17025 i BAS EN ISO/IEC 17065
- PQ 17025 – Poslovnik kvaliteta Laboratorije
- PQ 17065 – Poslovnik kvaliteta Tijela za certificiranje građevinskih proizvoda
- OP 8.3-02 – Upravljanje zapisima kvaliteta
- OP 8.7-02 – Preventivne i korektivne mjere

6. OBR KOJI SU SASTAVNI DIO OP

- OBR 7.9-01 – Godišnji plan pregleda tvornica
- OBR 7.9-02 – Nalog za početni/redovni pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- OBR 7.9-03 – Program pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- OBR 7.9-04 – Izvještaj o početnom/redovnom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje
- OBR 7.9-05 – Zapis o utvrđenim neusklađenostima i / ili zahtjevima za poboljšanje
- OBR 7.9-06 – Lista eksternih auditora
- OBR 7.9-07 – Izjava eksternog auditora
- OBR-7.9-08 – Izvještaj o ocjeni osoblja/auditora
- OBR-7.9-09 – Izjava eksternog auditora o poznavanju standarda za ocjenu usklađenosti i metoda ispitivanja za pojedine građevinske proizvode
- OBR 6.1-05 – Karton uposlenika